

rijksuniversiteit
groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

faculteitsbureau

rijksuniversiteit
groningen

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Bacheloropleiding

Faculteit Gedrags- en
Maatschappijwetenschappen

Studiejaar 2019-2020

FGMW-19-Fo82 (definitieve versie 23-04-2019)

Inhoud:

1. Algemene bepalingen
2. Vooropleiding en toelating
3. Inhoud en inrichting van de opleiding
4. De propedeutische fase van de opleiding
5. Studieadvies
6. Toelating tot de postpropedeutische fase van de opleiding
7. De postpropedeutische fase van de opleiding
8. Overige programma's
9. Tentamens
10. Het examen
11. Studiebegeleiding
12. Overgangs- en slotbepalingen

Bijlage 1: Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding ...

Bijlage 2: Reglement afstudeerwerkstukken bachelor¹- en masteropleidingen GMW

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) zijn de specifieke rechten en plichten opgenomen die per opleiding van de Rijksuniversiteit Groningen gelden voor zowel student als opleiding.

In het (algemene universitaire) Studentenstatuut staan de rechten en plichten die voor alle studenten gelden.

Deze regeling is vastgesteld door het bestuur van de Faculteit op 23-04-2019 met instemming van de faculteitsraad en de opleidingscommissie op de daartoe wettelijk bepaalde onderdelen d.d. 23-04-2019

¹ Wanneer studenten in het kader van een premastertraject een premasterwerkstuk moeten schrijven is de Afstudeergids van de bacheloropleiding die voorafgaat aan de masteropleiding waar de premaster op aan sluit van toepassing.

1 Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 - Toepasselijkheid van de OER

1. Deze regeling geldt voor het studiejaar 2019-2020 en is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en de examens van de bacheloropleidingen Pedagogische Wetenschappen (CROHO 56607), Psychologie (CROHO 56604), en Sociologie (CROHO 56601), hierna te noemen: **de opleiding**, en op alle studenten die voor de opleidingen (inclusief alle varianten) staan ingeschreven.

De specifieke informatie over het programma en de inrichting van de opleiding staat vermeld in de bijlage:

- Bijlage 1. Bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen;
- Bijlage 1. Bacheloropleiding Psychologie
- Bijlage 1. Bacheloropleiding Sociologie

hierna te noemen bijlage 1

2. De opleiding wordt verzorgd binnen de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, hierna te noemen: **de faculteit**.
3. Deze OER is ook van toepassing op studenten van andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, voor zover ze onderdelen van de opleiding waar deze OER voor geldt volgen, al dan niet in de vorm van een door de faculteit aangeboden minor.
4. Voor de onderdelen of de minor die studenten van de opleiding, als bedoeld in lid 1, volgen bij andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, geldt de OER van die andere opleiding, faculteit of instelling.
5. Deze OER is tevens van toepassing op studenten die staan ingeschreven voor de opleiding teneinde een pre-master, als bedoeld in artikel 8.6 lid 1, te volgen.

Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
- b. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding. Waar in de OER de student met 'hij' of 'hem' wordt aangeduid, wordt tevens 'zij' of 'haar' bedoeld;
- c. opleiding: de bacheloropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, bestaande uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden;

- d. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van artikel 7.3 van de wet, opgenomen in OCASYS;
- e. OCASYS: het onderwijscatalogussysteem van de Rijksuniversiteit Groningen;
- f. ECTS: studiepunt als bedoeld in artikel 7.4 van de wet, waarmee de omvang van het onderdeel van de opleiding wordt uitgedrukt. 1 ECTS staat gelijk aan 28 uur studeren;
- g. propedeuse: de propedeutische fase van de bacheloropleiding, bedoeld in artikel 7.8 van de wet;
- h. postpropedeuse: het gedeelte van de bacheloropleiding dat volgt op de propedeutische fase;
- i. studievoortgangsoverzicht: een schriftelijk resultatenoverzicht met de daarbij behorende ECTS, dat per e-mail aan de student wordt verstuurd;
- j. voorlopig studieadvies: een voorlopig studieadvies verbonden aan een studievoortgangsoverzicht, dat gegeven wordt halverwege het studiejaar;
- k. definitief studieadvies: een studieadvies, dat eenmalig gegeven wordt, waaraan een afwijzing kan worden verbonden. Zulks conform artikel 7.8b lid 1 en 2 van de wet;
- l. bindend studieadvies: een negatief studieadvies dat bindend is voor de student, inhoudende een afwijzing voor de opleiding. Zulks conform artikel 7.8b, lid 3 van de wet;
- m. major: het geheel van verplichte onderwijseenheden in de propedeutische- en postpropedeutische fase;
- n. minorruimte: de geprogrammeerde ruimte voor differentiatie binnen de opleiding;
- o. minorpakket: samenhangend pakket van onderwijseenheden die in de minorruimte gevolgd kunnen worden;
- p. universitair minorpakket: het minorpakket ter verbreding van de opleiding, te volgen bij de eigen of een andere faculteit;
- q. persoonlijk minorpakket: het minorpakket door de student zelf samen te stellen, ter verdieping of verbreding van de opleiding, te volgen bij de eigen of een andere faculteit;
- r. toets of tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan;
- s. examen: het afsluitend bachelorexamen van de opleiding dat met goed gevolg is afgelegd, als aan alle verplichtingen van de bacheloropleiding is voldaan;
- t. studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar;
- u. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum, dan wel beginnend op een door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
- v. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie;
 - het maken van een werkstuk of een proef-ontwerp;
 - het uitvoeren van een onderzoeksofdracht;
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
 - het doorlopen van een stage;

- het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden.
- w. Examencommissie: het onafhankelijk orgaan belast met de taken en bevoegdheden als vermeld in de artikelen 7.11, 7.12, 7.12b en 7.12 c van de wet, waaronder de beoordeling of aan de eisen van het afsluitend examen is voldaan;
- x. Toelatingscommissie: de commissie die namens het faculteitsbestuur over de toelating tot de opleiding beslist;
- y. Examinator: degene die door de Examencommissie is aangewezen voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- z. vwo-diploma: het diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, conform art. 13, lid 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, dan wel art. 7 van de Wet voortgezet onderwijs BES;
- aa. Opleidingscommissie: het medezeggenschaps- en adviesorgaan dat de taken uitoefent als omschreven in artikel 9.18 en 9.38c van de wet;
- bb. Regulier student: een student, niet zijnde een deeltijd-, bijvak- of non-degree exchangestudent;
- cc. Matching: studiekeuzeactiviteiten en studiekeuzeadvies conform art. 7.31a e.v. van de wet, nader uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de Regeling Inschrijving en Collegegeld.
- dd. Bijzondere omstandigheden: omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 van de WHW, die meegewogen dienen te worden bij de totstandkoming van een besluit als bedoeld in artikel 5.4, 9.8 en 9.13. De uitwerking van artikel 7.51 WHW is binnen de RUG geregeld in de Regeling Profileringsfonds RUG 2019-2020. Als bijzondere omstandigheid wordt binnen deze regeling in ieder geval aangemerkt: handicap of chronische ziekte, ziekte, zwangerschap en bevalling, bijzondere familieomstandigheden, een onvoldoende studeerbare opleiding, studenten met een topsportstatus (afgegeven door de topsportcoördinator), studenten met een verklaring 'topondernemende student' (afgegeven door het UGCE) en lidmaatschap van een medezeggenschapsorgaan.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

2 Paragraaf 2 Vooropleiding en Toelating

Artikel 2.1 - Toelating tot de opleiding

1. Een vwo-diploma (alle profielen) geeft toegang tot de opleiding.
2. Naast de in de wet genoemde diploma's die toegang geven tot de opleiding, heeft de bezitter van het diploma van een in bijlage 1 vermelde gelijkwaardige vooropleiding toegang tot de opleiding.
3. Op de bezitter van de in lid 2 bedoelde diploma's, is artikel 2.3 lid 3 van toepassing (toelichting: alleen indien Engels de taal van de opleiding is).

Artikel 2.2 - Toelating tot de opleiding met een propedeuse van het hbo, het wo of de OU

Een met goed gevolg afgeronde propedeuse van een hbo-bachelor, wo-bachelor of OU-bachelor geeft toegang tot de opleiding, nadat is aangetoond dat de student inhoudelijk voldoende kennis op het niveau van het vwo-eindexamen bezit van de vakken Wiskunde en Engels, conform de ingangseis die voor vwo'ers geldt.

Artikel 2.3 - Taaleis bij buitenlandse diploma's

1. Indien de student wordt toegelaten tot de opleiding krachtens een diploma dat buiten Nederland is behaald, dan kan de Toelatingscommissie hem – voorafgaand aan de inschrijving - verplichten tot het met goed gevolg afleggen van een toets Nederlands of Engels, afhankelijk van de taal van de gekozen opleiding, af te nemen door een door de Toelatingscommissie aan te wijzen instantie.
2. Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor de Nederlandstalige bacheloropleidingen uit artikel 1.1. en de Nederlandstalige variant van de B Psychologie wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2).
3. De eisen inzake voldoende beheersing van de Engelse taal voor de Engelstalige variant van de B Psychologie staan vermeld in bijlage 1.

Artikel 2.4 - Colloquium doctum

1. Degene die niet voldoet aan de vooropleidingseis als genoemd in de artikelen 2.1 en 2.2, kan deelnemen aan een toelatingsonderzoek (colloquium doctum), conform artikel 7.29 van de wet. De uitvoering hiervan is opgedragen aan de Toelatingscommissie.
2. Degene die het colloquium doctum wil afleggen, dient de leeftijd van eenentwintig jaar te hebben bereikt op de datum waarop het onderzoek zal plaatsvinden. Van deze eis kan worden afgezien, als betrokkene een diploma bezit dat buiten Nederland is afgegeven dat in het eigen land toegang geeft tot

een universitaire opleiding. Van de leeftijdseis kan eveneens worden afgezien als betrokkene een vluchtelingenstatus bezit en het diploma om die reden niet kan tonen.

3. Het toelatingsonderzoek, heeft betrekking op de volgende vakken op VWO niveau:
Voor de opleiding Pedagogische Wetenschappen: Wiskunde en Engels;
Voor de opleiding Psychologie: Wiskunde, Engels, en Biologie;
Voor de opleiding Sociologie: Wiskunde en Engels. Het bepaalde in artikel 2.3 is hierbij tevens van toepassing.
4. Het bewijs dat het colloquium doctum met goed resultaat is afgelegd, geeft gedurende twee studiejaren na het afleggen van het colloquium doctum toelating tot de opleiding van de Rijksuniversiteit Groningen waarvoor het colloquium doctum is afgelegd.

Artikel 2.5 - Toelatingscommissie

1. De Toelatingscommissie beslist namens het faculteitsbestuur over de toelating tot de opleiding.
2. De Toelatingscommissie wordt gevormd door:
 - een lid, tevens voorzitter, aangewezen uit de hoogleraren die met onderwijs in de opleiding zijn belast;
 - een lid / twee leden aangewezen uit het overige wetenschappelijk personeel dat met onderwijs in de opleiding is belast.
3. Als adviserend lid wordt aangewezen de studieadviseur voor de opleiding (of een vergelijkbare facultaire medewerker).
4. De aanwijzing geschiedt door het faculteitsbestuur, dat tevens het toelatingsreglement vaststelt.

Artikel 2.6 – Instroommoment en aanmeldmomenten

1. Voor de toelating geldt één instroommoment per studiejaar, te weten 1 september van elk studiejaar.
2. De bepalingen in dit artikel zijn tevens van toepassing op studenten die zich herinschrijven voor dezelfde opleiding.
3. Naast het instroommoment, zijn er nog *maximaal drie* aanmeldmomenten, *per* 1 november, 1 februari en 1 april, waarbij inschrijving uitsluitend na toestemming van de Toelatingscommissie plaatsvindt.
4. Een verzoek tot toelating na 1 september kan bij de toelatingscommissie worden ingediend per mail. Zie bijlage 1 voor het betreffende mailadres. Op het verzoek wordt binnen 4/6 weken een besluit genomen.

Artikel 2.7 – Matching

1. Voorafgaand aan de eerste inschrijving voor de opleiding, dient een aspirant-student deel te nemen aan de matchingsactiviteiten zoals deze gelden voor de opleiding. Aan de hand van deelname aan de matching, ontvangt de aspirant-student een studiekeuzeadvies.
2. Het hieromtrent bepaalde in hoofdstuk 3 van de Regeling Inschrijving en Collegegeld (RIC) van de RUG en de facultaire matchingsprocedure is van toepassing.
3. RUG-studenten die zich gedurende het studiejaar willen inschrijven voor de propedeuse van de opleiding en voldoen aan de vooropleidingseisen, worden toegelaten na voltooiing van tussentijdse matchingsactiviteiten. Bestaande uit het invullen van de RUG-brede vragenlijst; *en* matchingsactiviteiten zoals beschreven in bijlage 1.

3 Paragraaf 3 – Inhoud en Inrichting van de Opleiding

Artikel 3.1. - Doel en eindkwalificaties van de opleiding

Het doel en de eindkwalificaties van de opleiding zijn vastgelegd in bijlage 1.

Artikel 3.2 - Vorm van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

Artikel 3.3 - Taal van de opleiding

1. De opleiding wordt in het Nederlands verzorgd, m.u.v. de Engelstalige variant van de in artikel 1.1 genoemde B Psychologie.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen een of meer onderdelen van de opleiding in het Engels worden verzorgd, conform de Gedragscode Voertaal van de RUG. De betreffende studieonderdelen staan vermeld in bijlage 1.

Artikel 3.4 - Studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 180 ECTS.
2. De propedeutische fase van de opleiding heeft een studielast van 60 ECTS.
3. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.5 - Voorwaarden graadverlening RUG

1. Voorwaarde voor het verlenen van de bachelorgraad van de opleiding is dat ten minste de helft van het onderwijsprogramma is behaald via onderdelen verzorgd door de RUG, tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

Artikel 3.6 - Contacturen

1. De opleiding heeft in de propedeutische fase minimaal 480 contacturen per jaar
2. De opleiding heeft in de postpropedeutische fase minimaal 280 contacturen per jaar.
3. De vormgeving van de contacturen is geregistreerd in OCASYS

Artikel 3.7 - Indeling en examens van de opleiding

1. De opleiding wordt afgesloten met het bachelorexamen.
2. De opleiding is opgedeeld in een propedeutische fase en een postpropedeutische fase.

Artikel 3.8 - Deelname aan onderwijsseenheden

1. De student kan deelnemen aan een onderdeel van de opleiding nadat hij zich daarvoor voorafgaand aan de start van de periode waarin de onderwijseenheid aangeboden wordt heeft ingeschreven in ProgressWWW.
2. Studenten kunnen zich gedurende de eerste vijf weken van de periode waarin de onderwijseenheid aangeboden wordt, bij de onderwijsbalie alsnog inschrijven voor de onderwijseenheid. Voor practica is inschrijving na de start van de onderwijseenheid uitsluitend mogelijk na toestemming van de docent.
3. Indien van toepassing wordt in OCASYS aangegeven hoeveel studenten maximaal aan het onderdeel kunnen deelnemen.
4. Deelname aan een onderdeel met een beperkte capaciteit vindt plaats op basis van vooraf vastgestelde en gepubliceerde toelatingscriteria en voorrangsregels, met dien verstande dat de voor de opleiding ingeschreven studenten voorrang genieten bij de onderdelen die behoren tot het verplichte deel van hun major.
5. Een student kan zich per blok voor maximaal vier vakken van een opleiding inschrijven.
6. Een student heeft de mogelijkheid om zich voor meer dan vier vakken in te schrijven na een verklaring van akkoord door de studieadviseur.

4 Paragraaf 4 - De Propedeutische Fase van de Opleiding

Artikel 4.1 - Samenstelling propedeutische fase

1. De studieonderdelen van de propedeutische fase, de daarbij behorende studielast en indien van toepassing de bijbehorende practica, staan vermeld in bijlage 1.
2. Alle onderdelen zijn opgenomen in de digitale universitaire onderwijscatalogus, OCASYS, onder vermelding van de vorm waarin het onderwijs wordt verzorgd.

Artikel 4.2 - Vrijstelling

1. De Examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende Examinator, vrijstelling verlenen van een tentamen (of een gedeelte daarvan) op grond van eerder (elders) behaalde resultaten, indien de student:
 - a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire opleiding of hogere beroepsopleiding, in binnen- of buitenland, heeft voltooid;
 - b. hetzij aantoont door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.
2. Het bepaalde in artikel 3.5 is van toepassing op het verlenen van vrijstellingen.
3. Voor verleende vrijstellingen voor examenonderdelen (of gedeelten daarvan) geldt eenzelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.

5 Paragraaf 5 - studieadvies

Artikel 5.1 - Voorlopig studieadvies

1. In het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding, ontvangt de student halverwege het eerste semester een studievoortgangsoverzicht, met daarin een overzicht van de gerealiseerde studielast.
2. Zo spoedig mogelijk **na afloop van het eerste semester**, doch uiterlijk vóór 1 maart ontvangt de student een schriftelijk voorlopig studieadvies.
3. Dit voorlopig studieadvies geeft een waarschuwing indien er sprake is van onvoldoende studievoortgang, zodat de student nog de gelegenheid heeft om zijn prestaties te verbeteren.
4. Wanneer de studievoortgang dermate onvoldoende is dat in redelijkheid niet te verwachten is dat de student aan de voorwaarden van een positief studieadvies zal gaan voldoen, zoals genoemd in artikel 5.2, lid 2, onder a en b, wordt de student uitgenodigd voor een gesprek met de studieadviseur. Dit gesprek heeft tot doel het bespreken van de wijze van studeren, een heroverweging van de studiekeuze en een eventuele verwijzing naar een andere opleiding.

Artikel 5.2 - Definitief studieadvies

1. Als BSA-norm (Bindend Studieadvies-norm) geldt een minimum van 45 ECTS in het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase.
2. Het definitieve studieadvies wordt gegeven aan het einde van **het eerste studiejaar**, uiterlijk 31 juli, en is:
 - a. positief: indien de student ten minste 45 ECTS van het propedeutisch programma heeft behaald.
 - b. negatief: indien de student minder dan 45 ECTS van het propedeutisch programma heeft behaald. Dit studieadvies is bindend voor de student (BSA), op grond van artikel 7.8b, lid 3 van de wet.
3. Indien de resultaten tussentijds al dermate onvoldoende zijn dat het redelijkerwijs niet mogelijk zal zijn om aan het einde van het eerste studiejaar te voldoen aan de BSA-norm van 45 ECTS kan, desgewenst ook op verzoek van de student, na het voorlopige studieadvies conform artikel 5.1, reeds voor het einde van het eerste studiejaar een bindend studieadvies worden uitgebracht. De procedure als beschreven in artikel 5.5 is van toepassing.
4. Voor de AOLB-variant van de opleiding Pedagogische Wetenschappen geldt een afwijkende BSA-regeling. Deze wordt in bijlage 1 beschreven.
- 5.

- a. In de afweging voor een studieadvies in het eerste jaar van inschrijving voor de opleiding, betreft het faculteitsbestuur de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden zoals bedoeld in artikel 5.4.
- b. Als in verband met bijzondere omstandigheden die in het eerste jaar zijn opgetreden geen oordeel kan worden gegeven over de geschiktheid van de student voor de opleiding, kan in afwijking van lid 2 dat oordeel tot een later moment binnen de propedeutische fase worden uitgesteld. Voor de betreffende student kan eventueel een uitgestelde norm gehanteerd worden.

Artikel 5.3 – Uitzonderingen definitief studieadvies

meerdere opleidingen RUG

1. Indien de student zich voor het eerste jaar van de propedeuse bij 2 of meer opleidingen aan de RUG heeft ingeschreven en hij voldoet vervolgens bij één van de opleidingen aan de BSA-norm als bedoeld in artikel 5.2, lid 1, vervalt dat jaar de verplichting om bij de andere opleiding(en) aan de norm te voldoen. Nadat de student de propedeutische fase met goed gevolg geheel heeft afgerond bij één van de opleidingen, wordt hij ontheven van de BSA-verplichting bij inschrijvingen bij andere opleidingen.

reeds behaalde propedeuse

2. Indien de student voor een wo-opleiding aan de RUG of aan een andere Nederlandse universiteit reeds de propedeutische fase heeft afgerond dan wel -bij afwezigheid daarvan- de 60 ECTS van het eerste jaar heeft afgerond ter beoordeling van de Examencommissie, valt de student voor de opleiding aan de RUG waarbij hij zich in de propedeutische fase inschrijft niet onder het BSA-regime.

uitschrijving vóór 1 februari

3. Aan de student die een verzoek tot uitschrijving vóór of met ingang van 1 februari van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding doet, wordt geen definitief studieadvies uitgebracht. Indien deze student zich in een volgend studiejaar opnieuw inschrijft, zal in dat volgende studiejaar de procedure als genoemd onder artikel 5.1 opnieuw van toepassing zijn. De student valt onder de BSA-regeling van het studiejaar waarin hij zich opnieuw voor de opleiding inschrijft.

inschrijving per 1 februari

4. Voor de student die zich conform artikel 2.6 lid 3 per 1 februari inschrijft voor een bacheloropleiding van de RUG en niet eerder in hetzelfde jaar als student stond ingeschreven, geldt een aanpassing van de BSA-norm. Aan het eind van het tweede semester van het eerste jaar van inschrijving dient 20 ECTS uit het tweede semester van het propedeutisch programma van de opleiding te zijn behaald. Voor het overige is het bepaalde in artikel 5.2 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.4 - Bijzondere omstandigheden

1. In zijn afweging om een bindend studieadvies uit te brengen betreft het faculteitsbestuur op verzoek van de student diens bijzondere of persoonlijke, individueel bepaalbare, omstandigheden. Het faculteitsbestuur kan daarop besluiten tot aanpassing van de BSA -norm of besluiten tot uitstel van het studieadvies.
Bij deze afweging worden tevens betrokken het studiegedrag van de student, de met de studieadviseur gemaakte afspraken en/of studieplanning, het moment van melden van de bijzondere omstandigheden en het aan het einde van het eerste studiejaar behaalde studieresultaat.
2. Teneinde de student zo goed mogelijk te kunnen begeleiden, dient de student de bijzondere omstandigheden zo spoedig mogelijk te melden bij de studieadviseur. Indien er sprake zou kunnen zijn van een uitgesteld advies of een aanpassing van de BSA norm, dan oordeelt het faculteitsbestuur, dan wel de facultaire BSA-commissie namens het faculteitsbestuur hierover op verzoek van de student. Ook indien de met de studieadviseur gemaakte studieplanning op grond van een al dan niet aangepaste uitgestelde BSA-norm niet wordt gehaald, dient de student dit zo spoedig mogelijk bij de studieadviseur te melden.
3. Indien in het eerste studiejaar geen oordeel kan worden gegeven over de geschiktheid van de student voor de opleiding kan alleen in verband met bijzondere omstandigheden als bedoeld in lid 1, aan het eind van de propedeutische fase, dat oordeel worden uitgesteld.
4. Indien het studieadvies wordt uitgesteld, wordt het definitieve studieadvies gegeven uiterlijk aan het **einde van het tweede jaar van inschrijving** voor de opleiding, uiterlijk 31 juli.
 - a. Het uitgestelde advies wordt omgezet in een positief advies indien de, al dan niet aangepaste, BSA-norm is behaald.
 - b. De student krijgt alsnog een negatief bindend studieadvies (BSA), indien de student de al dan niet aangepaste norm in de propedeutische fase niet heeft behaald.
5. Omstandigheden als bedoeld in lid 1 leiden niet automatisch tot een succesvolle aanspraak op een uitkering uit het Profileringsfonds.

Artikel 5.5 - Procedure uitreiken definitief studieadvies

1. Het definitief studieadvies wordt namens het College van Bestuur uitgebracht door het faculteitsbestuur. In het besluit wordt melding gemaakt van de geldende rechtsbeschermingsvoorziening.

2. Alvorens een negatief studieadvies wordt uitgebracht, wordt een voornemen tot BSA aan de student verzonden, waarna de student in de gelegenheid wordt gesteld gehoord te worden door of namens het faculteitsbestuur.

Artikel 5.6 – Gevolgen bindend studieadvies

1. Het bindend studieadvies heeft als gevolg dat de student zich gedurende een periode van *2 volgende studie jaren* ingaande op 1 september van het aansluitende collegejaar niet mag inschrijven voor de opleiding.
2. Het is studenten met een bindend studieadvies niet toegestaan onderdelen voor deze opleiding via een andere opleiding of onderwijsinstelling te volgen teneinde de gevolgen van het BSA te ontlopen. Voor de op deze wijze behaalde onderdelen wordt geen vrijstelling verleend en ook anderszins worden deze onderdelen niet erkend in het kader van de opleiding.

Artikel 5.7 – Gevolgen positief studieadvies

1. Toelaatbaar tot de postpropedeutische fase van de opleiding, is degene die in het bezit is van een positief studieadvies van de betreffende opleiding aan de RUG of die is vrijgesteld van de BSA-regeling o.g.v. het bepaalde in artikel 5.3.1 en 5.3.2.
2. In afwijking van het eerste lid kan voor bepaalde vakken de ingangseis gelden dat een voorliggend vak met positief gevolg moet zijn afgerond. Deze volgtijdelijkheid van vakken is opgenomen in Ocasys en in artikel 9.3 van deze regeling.
3. De toelating geldt niet voor de minor van de opleiding. Hiervoor is afronding van de propedeutische fase vereist.

Artikel 5.8 - Hardheidsclausule toelating postpropedeutische fase

In situaties waarbij een onderwijsinhoudelijke wijziging/onderwijskundige overmacht aantoonbaar leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, kan de Examencommissie afwijken van het in artikel 5.7 bepaalde. In dat geval moet er sprake zijn van een unieke individuele omstandigheid die zodanig onderscheidend is dat de toelating redelijkerwijs niet achterwege kan blijven.

6 Paragraaf 6 Toelating tot de Postpropedeutische Fase van de Opleiding

Artikel 6.1 - Criteria toelating postpropedeutische fase

Toelaatbaar tot de postpropedeutische fase van de opleiding is, ter beoordeling aan de toelatingscommissie.

1. degene die in het bezit is van een propedeutisch getuigschrift, dan wel -bij afwezigheid daarvan- degene die de 60 ECTS van het eerste jaar heeft afgerond, van een aanverwante opleiding.
2. De toelatingscommissie kan vrijstelling verlenen van de in het eerste lid bedoelde eis aan de bezitter van een al dan niet in Nederland afgegeven diploma, indien dat diploma naar het oordeel van de toelatingscommissie ten minste gelijkwaardig is aan het in het eerste lid bedoelde getuigschrift.

Artikel 6.2 - Hardheidsclausule toelating postpropedeutische fase

In situaties waarbij een onderwijsinhoudelijke wijziging/onderwijskundige overmacht aantoonbaar leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, kan de examencommissie afwijken van het in artikel 6.1 bepaalde. In dat geval moet er sprake zijn van een unieke individuele omstandigheid die zodanig onderscheidend is dat de toelating redelijkerwijs niet achterwege kan blijven.

Artikel 6.3 - Studieplanning

1. Elke student die na het eerste studiejaar 50 EC of minder heeft behaald of die een uitgesteld studieadvies heeft gekregen als genoemd in paragraaf 5, moet een studieplanning maken. De student moet in deze gevallen samen met de studieadviseur van de opleiding een studieplanning opstellen die ten minste behelst:
 - a. de propedeusevakken die nog niet zijn behaald met het daarbij behorende tijdpad;
 - b. de postpropedeutische vakken die in aanvulling op de onder a. genoemde vakken zouden kunnen worden gevolgd.

7 Paragraaf 7 - De Postpropedeutische Fase van de Opleiding

Artikel 7.1 - Samenstelling postpropedeutische fase

1. De studieonderdelen behorende tot de postpropedeutische fase, de daarbij behorende studielast en indien van toepassing de bijbehorende practica, staan vermeld in bijlage 1.
2. Daarnaast omvat iedere opleiding, uitgezonderd de AOLB, een minorruimte met een omvang van 30 EC (of 2 x 15 EC). De student kan ter invulling van de minorruimte een keuze maken uit onderstaande mogelijkheden:
 - maatschappelijke stage;
 - een studieperiode aan een buitenlandse universiteit;
 - een verbredend of verdiepend minorpakket, bestaande uit vakken van binnen of buiten de eigen major.De mogelijkheden voor invulling van de minorruimte zijn uitgewerkt in bijlage 1 en staan in OCASYS.

Artikel 7.2 - Vervanging en keuzeonderdelen elders

1. De Examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student, voorafgaande toestemming verlenen om:
 - a. een onderdeel van het examenprogramma te vervangen door een ander door de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland aangeboden vak dat past in het examenprogramma, dan wel
 - b. een keuzeonderdeel van het examenprogramma in te vullen met één of meer vakken die gevolgd worden aan de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland.
 - c. Bij de beoordeling van het verzoek let de Examencommissie in ieder geval op samenhang van (delen van) het vakkenpakket, het niveau van de vakken, en de studielast.

Artikel 7.3 - Vrij Programma van de opleiding

Een student kan in aanmerking komen voor het Vrije Programma van de opleiding dat afwijkt van het vastgestelde opleidingsprogramma. Een Vrij Programma heeft vooraf goedkeuring nodig van de examencommissie van de opleiding, waarbij de student staat ingeschreven.

8 Paragraaf 8 - Overige Programma's

A. Minorpakket

Artikel 8.1 – Minorpakket

1. De minorruimte kan worden ingevuld door de mogelijkheden genoemd in artikel 7.1, lid 2.
2. Bij het volgen van een minorpakket kan worden gekozen uit:
 - a) een universitair minorpakket;
 - b) een persoonlijk minorpakket.

Artikel 8.2 – Universitair minorpakket

1. Een universitair minorpakket betreft een samenhangend pakket van onderwijseenheden ter verbreding of verdieping van de opleiding, te volgen bij de eigen of een andere faculteit.
2. Bij de keuze voor een universitair minorpakket ter invulling van de minorruimte van de opleiding, wordt de toestemming van de Examencommissie van de opleiding verondersteld te zijn gegeven.

Artikel 8.3 – Persoonlijk minorpakket

1. Een persoonlijk minorpakket betreft een door de student zelf samen te stellen samenhangend deel van onderwijsheden, ter verdieping of verbreding van de opleiding, te volgen bij de eigen of een andere faculteit.
2. Het persoonlijk minorpakket dient voorafgaand ter goedkeuring aan de Examencommissie van de eigen opleiding te worden voorgelegd.

Artikel 8.4 – Bevoegdheid Examencommissie minorpakket

1. De keuze voor een bepaalde invulling van de minorruimte dient door de Examencommissie van de eigen opleiding te worden goedgekeurd, met uitzondering van invulling door middel van een universitair minorpakket conform artikel 8.2 lid 2.
2. Voor het minorpakket dat studenten van de opleiding volgen bij andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen is de Examencommissie bevoegd van de opleiding die het tentamen afneemt.
3. Voor het GMW-minorpakket dat studenten van andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen volgen, is de Examencommissie van de opleiding die het tentamen afneemt.

4. Ten aanzien van een interfacultair universitair minorpakket wordt een penvoerende Examencommissie aangewezen.

B. Honoursprogramma

Artikel 8.5 - Honoursprogramma bacheloropleiding

1. De faculteit neemt deel aan het Bachelor Honoursprogramma van het University of Groningen Honours College. Dit Bachelor Honoursprogramma maakt geen deel uit van het reguliere bachelorcurriculum.
2. Studenten die zijn toegelaten tot een van de bacheloropleidingen van de faculteit kunnen aan het Bachelor Honoursprogramma deelnemen, indien zij worden geselecteerd door de Dean van het University of Groningen Honours College. Voor de selectieprocedure wordt verwezen naar de Onderwijs- en Examenregeling van het University of Groningen Honours College.
3. Het Bachelor Honoursprogramma heeft een totale studielast van 45 ECTS, verdeeld over de drie bachelorjaren.
Op het Bachelor Honoursprogramma, waar het facultaire verdiepende deel een onderdeel van is, is de Onderwijs- en Examenregeling van het University of Groningen Honours College van toepassing.
4. a. Het Honoursprogramma maakt geen onderdeel uit van het reguliere bachelorcurriculum. De resultaten en cijfers tellen niet mee voor de toekenning van het *judicium cum laude* of *summa cum laude* van de bacheloropleiding.
b. In het bij het bachelordiploma behorende diplomasupplement worden ook de resultaten van het Bachelor Honoursprogramma vermeld.

C. Pre-masters

Artikel 8.6 - Pre-masters

1. De faculteit biedt pre-masters aan met het oog op toelating tot masteropleidingen Psychologie en Sociologie van de faculteit in de omvang van maximaal 60 EC.
2. Bij deelname aan de pre-master Psychologie vindt inschrijving bij de bacheloropleiding Psychologie als bedoeld in artikel 1.1, lid 1, plaats. Bij deelname aan de pre-master Sociologie vindt inschrijving bij de bacheloropleiding Sociologie als bedoeld in artikel 1.1, lid 1, plaats.
3. De Toelatingscommissie van de beoogde masteropleiding beslist over toelating tot de pre-master.

4. De omvang en inhoud van het pre-masterprogramma wordt individueel bepaald door de toelatingscommissie.
5. Toelating tot de pre-master vindt één keer per jaar plaats, bij aanvang van de opleiding in het eerste semester.
6. Het pre-mastertraject moet binnen twee jaar worden voltooid.
7. Ten aanzien van onderdelen van de pre-master is de Examencommissie van de betreffende bacheloropleiding, als bedoeld in artikel 1.1, lid 1, bevoegd.
8. De Toelatingscommissie kan besluiten om af te wijken van lid 5 van artikel 8.6, indien sprake is van persoonlijke bijzondere omstandigheden. De student dient hiertoe een gemotiveerd verzoek in bij de Toelatingscommissie.
9. De bepalingen betreffende pre-masters in de Regeling Inschrijving en Collegegeld RUG 2019-2020 zijn van toepassing.

9 Paragraaf 9 Tentamens

Artikel 9.1 - Algemeen

1. Aan elke onderdeel van de opleiding is een tentamen verbonden.
2. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. De uitslagen van deze deeltentamens bepalen tezamen de tentamenuitslag.
3. Het (deel)tentamen geeft de student tussentijds dan wel bij afsluiting van het onderdeel de nodige informatie of hij de gestelde leerdoelen zal bereiken resp. heeft bereikt.
4. Het oordeel over een tentamen (de uitslag) is voldoende dan wel onvoldoende, in cijfers uitgedrukt: 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager.

Artikel 9.2 – Deelname tentamens

1. Inschrijving voor een onderdeel van de opleiding, conform artikel 3.8 van de OER, betekent inschrijving voor de eerstvolgende tentamengelegenheid van dat onderdeel.
2. Indien de student een onvoldoende heeft behaald bij deze tentamengelegenheid, wordt hij automatisch ingeschreven voor het eerstvolgende hertentamen. Indien een student **niet** heeft **deelgenomen** aan de eerste tentamengelegenheid, dan wordt hij niet automatisch ingeschreven voor het eerstvolgende hertentamen.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 is inschrijving c.q. uitschrijving voor een tentamen mogelijk gedurende nader te bepalen periodes.
4. Een student kan niet deelnemen aan een tentamen wanneer hij niet staat ingeschreven voor het desbetreffende onderdeel van de opleiding.

Artikel 9.3 - Verplichte volgorde

Voor sommige onderdelen van de opleiding kunnen studenten zich pas inschrijven nadat andere onderdelen zijn behaald. Indien dit van toepassing is, staat dit vermeld in bijlage 1.

Artikel 9.4 - Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Tot het afleggen van de tentamens van de in bijlage 1 genoemde onderdelen wordt per studiejaar tweemaal de gelegenheid gegeven.
2. In de studiegids en/of OCASYS worden de tijdvakken waarin de tentamens kunnen worden afgelegd vermeld. Deeltentamens kunnen ook buiten de aangegeven periode afgenomen worden.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan voor bepaalde studieonderdelen een afwijkende regeling gelden. Indien dit van toepassing is, staat dit vermeld in bijlage 1.
4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt tot het afleggen van het tentamen van een niet-verplicht onderdeel, waarvan het onderwijs in een bepaald jaar niet is gegeven, in dat jaar slechts eenmaal de gelegenheid gegeven.
5. Het is niet mogelijk om opnieuw een tentamen af te leggen waarvan het vak een onderdeel vormt van een reeds behaald bachelorexamen, zoals bedoeld in artikel 10.1.
6. Een tentamen in een vak dat niet meer wordt aangeboden, kan in het eerste jaar dat dit het geval is nog tenminste eenmaal worden afgelegd.
7. Indien de student aan alle inspanningsverplichtingen voor een onderdeel heeft voldaan, maar hem niettemin geen voldoende is toegekend, kan de Examencommissie besluiten dat hij door de examinerator in de gelegenheid wordt gesteld een aanvullende of een vervangende toets af te leggen.

Artikel 9.5 - Beoordeling stage- of onderzoeksopdracht

De beoordeling van een stage of van een onderzoeksopdracht wordt verricht door de begeleider ter plekke en door een aan de opleiding verbonden begeleider die als examinerator is benoemd door de Examencommissie. In alle gevallen treedt de aan de opleiding verbonden begeleider formeel op als examinerator.

Artikel 9.6 - De Bachelorthese

1. De bachelorthese geldt in beginsel voor één RUG-opleiding. Een (gedeeltelijke) vrijstelling voor de bachelorthese bij een opleiding, op grond van een bachelorthese bij een andere opleiding, is ter beoordeling van de Examencommissie.
2. Er wordt ten minste eenmaal per jaar de gelegenheid geboden tot het maken van de bachelorthese. Het tijdvak waarin deze gelegenheid wordt geboden staat vermeld in OCASYS.
3. De toetsing van de bachelorthese wordt verricht door ten minste twee ter zake kundige beoordelaars, onder wie ten minste één examinerator.
4. Indien aan het einde van het tijdvak genoemd onder 2 de bachelorthese naar het oordeel van de beoordelaar(s) niet als voldoende aangemerkt kan worden, is er éénmaal de gelegenheid om binnen een door de opleiding vastgestelde periode door middel van een reparatieopdracht alsnog een voldoende te behalen.
5. Artikel 10.1, lid 7 inzake de bewaartermijn van de scriptie is van toepassing.

6. Nadere regels over de vorm, de inhoud, het tijdpad en de beoordeling van de bachelorthese zijn opgenomen in de afstudeerregeling/afstudeergids behorende bij de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding (zie bijlage 1). Deze afstudeerregeling is een uitwerking van het Facultaire Reglement afstudeerwerkstukken Bachelor – en Masteropleidingen dat is opgenomen als bijlage 2.
7. Uitsluitend de Examencommissie kan, op schriftelijk verzoek van de student, afwijken van de bepalingen in de voorgaande leden van dit artikel.

Artikel 9.7 - Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op de in OCASYS vermelde wijze.
2. Op verzoek van de student kan de Examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan vorenbedoeld wordt afgelegd.
3. Van elk schriftelijk tentamen wordt een oefenversie, inclusief antwoordsleutel/-model beschikbaar gesteld dat representatief is qua vorm, inhoud, en niveau. Alsmede wordt er een indicatie gegeven van de omvang van het echte tentamen (i.e. het aantal vragen er per vraagtype worden gesteld in het echte tentamen).

Artikel 9.8 – Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid

1. Een student kan de Examencommissie verzoeken om aan hem een buitenreguliere tentamenmogelijkheid toe te kennen.
2. Een dergelijk verzoek kan worden toegewezen, indien de student door bijzondere omstandigheden het betreffende tentamen niet heeft gehaald en het niet toekennen van een buitenreguliere tentamenmogelijkheid onaanvaardbare studievertraging oplevert.
3. Wanneer 2 niet van toepassing is, gelden voor het toekennen van een buitenreguliere tentamenkans voor het laatste onderdeel van de opleiding de navolgende criteria:
 - het moet gaan om het laatste te behalen onderdeel;
 - de studievertraging bedraagt bij het niet toekennen van de buitenreguliere tentamenmogelijkheid ten minste een semester;
 - de examinandus moet hebben deelgenomen aan de laatste twee reguliere tentamenmogelijkheden van het onderdeel waarvoor hij een buitenreguliere tentamenmogelijkheid aanvraagt
 - aan de voorwaarden voor het afsluitend examen kan niet op een andere wijze worden voldaan dan door het halen van het betreffende onderdeel

Artikel 9.9 - Bevoegde Examencommissie keuzeonderdelen andere opleiding

1. Een verzoek tot een keuzeonderdeel bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de Examencommissie van de eigen opleiding.
2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een keuzeonderdeel bij een andere opleiding, is de Examencommissie van die andere opleiding bevoegd. Artikel 9.10 lid 2 is van toepassing.

Artikel 9.10 Elders behaalde onderdelen

Voorwaarde voor het behalen van het getuigschrift van het Bachelorexamen van de opleiding is dat tenminste *de helft* van het onderwijsprogramma is behaald door middel van onderdelen die verzorgd zijn door de opleiding tijdens de inschrijving als student aan de RUG.

Artikel 9.11 - Tentamens en functiebeperking

1. Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De Examencommissie wint zo nodig deskundig advies in bij de studentendecaan van het Studenten Service Centrum (SSC) alvorens te beslissen.
2. Bij het afleggen van een tentamen van een keuzeonderdeel bij een andere opleiding door een student met een functiebeperking, houdt de Examencommissie van die andere opleiding zich aan de voorzieningen zoals deze worden toegestaan door de Examencommissie van de opleiding waarvoor de student staat ingeschreven.

Artikel 9.12 - Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de Examencommissie of de desbetreffende Examinator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daar niet mee instemt. Bij het mondelinge tentamen kan een tweede examinerator aanwezig zijn, op verzoek van de examinerator en/of de student.

Artikel 9.13 - Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De Examinator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student desgevraagd een verklaring uit, en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de uitslag in Progress.

2. De Examinator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen met open vragen vast binnen tien werkdagen, en de uitslag van een schriftelijk tentamen met uitsluitend multiplechoicevragen binnen vijf werkdagen na de dag waarop het is afgelegd, en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van registratie van de uitslag in Progress.
3. Voor een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de Examencommissie van tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student de uitslag zal ontvangen.
4. Bij het bekendmaken van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 9.15, eerste lid, alsmede op de beroepsmogelijkheid.
5. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen, dan dient hij dit binnen 6 weken na bekendmaking van deze uitslag in te dienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS).

Artikel 9.14- Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt.
2.
 - a. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen, uitsluitend indien de kennis van de student aantoonbaar verouderd is.
 - b. Indien er sprake is van bijzondere persoonlijke omstandigheden wordt de verouderingstermijn opgeschoven gedurende de periode dat de student een voorziening ontvangt uit het Profileringsfonds.
3. Deeltoetsen en opdrachten die zijn behaald binnen een onderdeel dat niet met goed gevolg is afgelegd, vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.
4. Artikel 9.14 lid 3 is niet van toepassing indien dit ernstige nadelige gevolgen heeft voor de studeerbaarheid van de opleiding. De toepasselijkheid van het artikel wordt beschreven in bijlage 1.

Artikel 9.15 - Inzagerecht

1. Gedurende zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op verzoek inzage in het beoordeelde werk (i.e. de door de student gegeven antwoorden). Indien de student gebruik maakt van deze gelegenheid kan hem op verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft worden van dat werk.

2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan de student die aan het tentamen heeft deelgenomen, kennisnemen van vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. Tijdens de inzage of de kennisneming krijgt de student voldoende gelegenheid om alle tentamenvragen en antwoorden door te nemen, vragen te stellen aan de verantwoordelijke docent of diens inhoudelijk deskundige plaatsvervanger en aantekeningen te maken en mee te nemen. Dit onverminderd bepalingen ten aanzien van de openbaarheid van tentamenvragen.
4. De Examencommissie kan bepalen dat de inzage of de kennisneming geschiedt op een vaste plaats en op tenminste twee vaste tijdstippen. De locatie en het tijdstip van de inzagemomenten worden uiterlijk vijf dagen van tevoren bekend gemaakt. Indien de betrokken student aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.

Artikel 9.16 - Examencommissie en Examinatoren

1. De Examencommissie is het onafhankelijk orgaan dat vaststelt of een student de kennis, het inzicht en de vaardigheden bezit die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.
2. Het faculteitsbestuur benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen).
3. Het is niet toegestaan leden van het (faculteits)bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen tot lid van de Examencommissie te benoemen.
4. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de Examencommissie Examinatoren aan.
5. De Examencommissie stelt Regels en Richtlijnen van de Examencommissie vast om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen.

Artikel 9.17 - Fraude

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn
2. of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.
2. Onder fraude wordt tevens het plegen van plagiaat verstaan, hetgeen het overnemen van andermans en/of eigen werk zonder correcte bronvermelding is.

3. Onder fraude wordt tevens verstaan het verstrekken van onjuiste gegevens op grond waarvan in de opleiding bepaalde mogelijkheden, faciliteiten of voorzieningen rond tentaminering, toetsing of onderwijsdeelname kunnen worden verkregen.
4. Indien een student fraudeert, kan de Examencommissie hem het recht ontnemen een of meer tentamens of examens af te leggen gedurende ten hoogste een jaar of een andere passende maatregel of sanctie opleggen.
5. Bij ernstige fraude kan de Examencommissie het College van Bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van de student definitief te beëindigen.
6. De Examencommissie legt haar handelwijze bij fraude vast in de Regels en Richtlijnen.

Artikel 9.18– Ongeldig tentamen

Indien er sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus onmogelijk is gebleken, kan de Examencommissie het tentamen ongeldig verklaren voor zowel de examinandus als een groep van examinandi.

Artikel 9.19 - Iudicium Abeundi

1. In geval van ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen van een student kan het College van Bestuur in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen.
2. Het College van Bestuur neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid eerst nadat de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige afweging van alle belangen van de student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat de student door zijn gedragingen en/of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding. Het faculteitsbestuur, de Examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Iudicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.
3. Het hieromtrent bepaalde in de Regeling Inschrijving en Collegegeld van de RUG is van toepassing.

10 Paragraaf 10 Het Examen

Artikel 10.1 – Examen vaststelling

1. Aan de opleiding is een examen verbonden ter afsluiting hiervan.
2.
 - a. De Examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, onder voorwaarde dat het vakkenpakket is goedgekeurd, zodra de student de voor het examen benodigde tentamens heeft behaald. De Examencommissie kan hiertoe termijnen stellen. Met het vaststellen van de uitslag heeft de student de benodigde academische vorming verworven. De Examencommissie reikt daartoe een getuigschrift uit.
 - b. Indien de student de bij de goedkeuring als bedoeld onder a. gestelde termijnen overschrijdt, dan kan dat ertoe leiden dat de Examencommissie de examendatum op een latere datum vaststelt. Deze kan gelegen zijn in het studiejaar volgend op het studiejaar waarin het laatste tentamen werd behaald.
3. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de Examencommissie een onderzoek instellen naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de desbetreffende tentamens of het gedrag van de student daartoe aanleiding geven.
4. Met de vaststelling van de uitslag van het examen draagt de Examencommissie tevens zorg voor een spoedige afhandeling van de buluitreiking.
5. De datum van afstuderen is de datum waarop het afsluitend examen is behaald, zoals vastgesteld door de Examencommissie conform het bepaalde in lid 2, en niet de datum waarop de bul wordt uitgereikt.
6. Indien de student de datum van het afstuderen wil uitstellen in verband met nog extra af te leggen tentamens, dient de student de examencommissie tijdig schriftelijk hiertoe te verzoeken.
7. Het examen bedoeld in lid 1 dat met goed gevolg is afgelegd en de met het oog daarop vervaardigde werkstukken worden door het faculteitsbestuur gedurende een periode van ten minste 7 jaar bewaard.

Artikel 10.2 – Getuigschrift

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt, ook al ronds de student meerdere programma's van de opleiding af. Artikel 3.5 is van toepassing.

2. De Examencommissie voegt aan het getuigschrift het Internationaal Diploma Supplement toe.
3. Indien van toepassing, worden de resultaten van het Bachelor Honoursprogramma in het bij het bachelordiploma behorende diplomasupplement vermeld.

Artikel 10.3 - Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad “Bachelor of Science” verleend.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen vermeld.

Artikel 10.4 – Judicium Cum Laude/Summa Cum Laude

1. De Examencommissie beoordeelt of aan het bachelorgetuigschrift een onderscheiding wordt toegekend.
2. Er zijn twee verschillende onderscheidingen: ‘Cum laude’ en ‘Summa cum laude’. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
 - a) Bij een ‘Cum laude’ moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:
 - i. Het cijfer voor de bachelorthese is onafgerond tenminste een 8;
 - ii. Het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de bachelorthese, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is onafgerond tenminste een 8.
 - b) Bij een ‘summa cum laude’ moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:
 - i. Het cijfer voor de bachelorthese is onafgerond tenminste een 9;
 - ii. Het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de bachelorthese, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is onafgerond tenminste een 9.
3. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS meer dan de helft van het totale aantal ECTS van de opleiding bedraagt.
4. Voor het behalen van een judicium geldt dat het tentamen van alle onderwijseenheden, met uitzondering van één, slechts eenmaal afgelegd mag zijn. Voor de uitzondering geldt dat de betreffende onderwijseenheid slechts eenmalig herkanst mag zijn.
5. De bachelorthese is voor het behalen van een judicium, zoals bedoeld onder lid 2, uitgesloten van de mogelijkheid tot een herkansing.
6. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.

7. Voor het behalen van een judicium geldt als voorwaarde dat er geen beslissing is van de Examencommissie inhoudende dat de student, vanwege vastgestelde fraude/plagiaat, niet meer in aanmerking komt voor een judicium.
8. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden 2 tot en met 6 van dit artikel.

Artikel 10.5 – Toetsplan

Er is een door het faculteitsbestuur vastgesteld toetsplan. Dit toetsplan maakt onderdeel uit van/is een bijlage van de OER en bevat de volgende onderwerpen:

1. de eindtermen van de opleiding;
2. de curriculumonderdelen en leerdoelen van ieder curriculumonderdeel;
3. de relatie tussen curriculumonderdelen en eindtermen;
4. de toegepaste toetsvorm en de toetsmomenten per onderdeel;
5. de gehanteerde opstellingsprocedures, beoordelingsprocedures en beoordelingscriteria;
6. de verantwoordelijken voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van het toetsbeleid;
7. de wijze van periodieke evaluatie.

11 Paragraaf 11 Studiebegeleiding

Artikel 11.1 - Studievoortgangsadministratie

1. Het faculteitsbestuur registreert individuele studieresultaten van de studenten.
2. Het faculteitsbestuur verschaft de student een digitaal overzicht van de door hem gehaalde studieresultaten.

Artikel 11.2 – Studiebegeleiding

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun voortgang tijdens de studie en oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

12 Paragraaf 12 Overgangs- En Slotbepalingen

Artikel 12.1 - Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur, na advies en/of instemming van de opleidingscommissie en na overleg met, en waar nodig met instemming van, de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing, die krachtens deze regeling door de Examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 12.2 - Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging hiervan.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van deze OER verkrijgen. De bedoelde stukken
3. digitaal toegankelijk op de facultaire website via 'student portal'.

Artikel 12.3 – Evaluatie

- a. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor regelmatige evaluatie van de OER en weegt in elk geval daarbij - ten behoeve van bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast - het tijdsbeslag voor de student, dat daaruit voortvloeit.
- b. Het faculteitsbestuur evalueert het onderwijs in de opleiding door middel van:
 - de jaarlijkse onderwijsmonitor in het onderwijsjaargesprek met de opleidingsdirectie.
 - de respectievelijke jaarverslagen in een jaarlijks gesprek met de Opleidingscommissie en Examencommissie
 - Cursusevaluaties, Nationale Studenten Enquête, Nationale Alumni Enquête, International Student Barometer
 - Studenten- en docenten panels

Artikel 12.4 - Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2019.

Inhoud

1	Paragraaf 1 Algemene Bepalingen	3
	Artikel 1.1 - Toepasselijkheid van de OER	3
	Artikel 1.2 - Begripsbepalingen	3
2	Paragraaf 2 Vooropleiding en Toelating	6
	Artikel 2.1 - Toelating tot de opleiding.....	6
	Artikel 2.2 - Toelating tot de opleiding met een propedeuse van het hbo, het wo of de OU	6
	Artikel 2.3 - Taaleis bij buitenlandse diploma's.....	6
	Artikel 2.4 - Colloquium doctum	6
	Artikel 2.5 - Toelatingscommissie.....	7
	Artikel 2.6 – Instroommoment en aanmeldmomenten.....	7
	Artikel 2.7 – Matching	8
3	Paragraaf 3 – Inhoud en Inrichting van de Opleiding.....	9
	Artikel 3.1. - Doel en eindkwalificaties van de opleiding	9
	Artikel 3.2 - Vorm van de opleiding	9
	Artikel 3.3 - Taal van de opleiding	9
	Artikel 3.4 - Studielast.....	9
	Artikel 3.5 - Voorwaarden graadverlening RUG.....	9
	Artikel 3.6 - Contacturen.....	9
	Artikel 3.7 - Indeling en examens van de opleiding	9
	Artikel 3.8 - Deelname aan onderwijseenheden	9
4	Paragraaf 4 - De Propedeutische Fase van de Opleiding.....	11
	Artikel 4.1 - Samenstelling propedeutische fase	11
	Artikel 4.2 - Vrijstelling.....	11
5	Paragraaf 5 - studieadvies.....	12
	Artikel 5.1 - Voorlopig studieadvies	12
	Artikel 5.2 - Definitief studieadvies	12
	Artikel 5.3 – Uitzonderingen definitief studieadvies	13
	Artikel 5.4 - Bijzondere omstandigheden	14
	Artikel 5.5 - Procedure uitreiken definitief studieadvies	14
	Artikel 5.6 – Gevolgen bindend studieadvies	15
	Artikel 5.7 – Gevolgen positief studieadvies	15
	Artikel 5.8 - Hardheidsclausule toelating postpropedeutische fase	15
6	Paragraaf 6 Toelating tot de Postpropedeutische Fase van de Opleiding	16
	Artikel 6.1 - Criteria toelating postpropedeutische fase.....	16

Artikel 6.2 - Hardheidsclausule toelating postpropedeutische fase	16
Artikel 6.3 - Studieplanning	16
7 Paragraaf 7 - De Postpropedeutische Fase van de Opleiding	17
Artikel 7.1 - Samenstelling postpropedeutische fase.....	17
Artikel 7.2 - Vervanging en keuzeonderdelen elders	17
Artikel 7.3 - Vrij Programma van de opleiding	17
8 Paragraaf 8 - Overige Programma's.....	18
Artikel 8.1 – Minorpakket	18
Artikel 8.2 – Universitair minorpakket	18
Artikel 8.3 – Persoonlijk minorpakket	18
Artikel 8.4 – Bevoegdheid Examencommissie minorpakket.....	18
Artikel 8.5 - Honoursprogramma bacheloropleiding	19
Artikel 8.6 - Pre-masters.....	19
9. De bepalingen betreffende pre-masters in de Regeling Inschrijving en Collegegeld RUG 2019-2020 zijn van toepassing.	20
9 Paragraaf 9 Tentamens	21
Artikel 9.1 - Algemeen	21
Artikel 9.2 – Deelname tentamens	21
Artikel 9.3 - Verplichte volgorde	21
Artikel 9.4 - Tijdvakken en frequentie tentamens	21
Artikel 9.5 - Beoordeling stage- of onderzoeksopdracht.....	22
Artikel 9.6 - De Bachelorthese	22
Artikel 9.7 - Vorm van de tentamens	23
Artikel 9.8 – Verzoek buitenreguliere tentamenmogelijkheid	23
Artikel 9.9 - Bevoegde Examencommissie keuzeonderdelen andere opleiding	24
Artikel 9.10 Elders behaalde onderdelen.....	24
Artikel 9.11 - Tentamens en functiebeperking	24
Artikel 9.12 - Mondelinge tentamens.....	24
Artikel 9.13 - Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag	24
Artikel 9.14- Geldigheidsduur	25
Artikel 9.15 - Inzagerecht	25
Artikel 9.16 - Examencommissie en Examinatoren.....	26
Artikel 9.17 - Fraude.....	26
Artikel 9.18– Ongeldig tentamen.....	27
Artikel 9.19 - Judicium Abeundi	27
10 Paragraaf 10 Het Examen.....	28
Artikel 10.1 – Examen vaststelling.....	28
Artikel 10.2 – Getuigschrift.....	28

Artikel 10.3 - Graad	29
Artikel 10.4 – Judicium Cum Laude/Summa Cum Laude	29
Artikel 10.5 – Toetsplan	30
11 Paragraaf 11 Studiebegeleiding.....	31
Artikel 11.1 - Studievoortgangsadministratie	31
Artikel 11.2 – Studiebegeleiding.....	31
12 Paragraaf 12 Overgangs- En Slotbepalingen	32
Artikel 12.1 - Wijzigingen	32
Artikel 12.2 - Bekendmaking	32
Artikel 12.3 – Evaluatie	32
Artikel 12.4 - Inwerkingtreding.....	32
Bijlagen:	36
Bijlage 1 – OpleidingsOER incl. Afstudeergids o.i.d. van de opleiding	36

Bijlagen:

Bijlage 1 – OpleidingsOER incl. Afstudeergids o.i.d. van de opleiding

Met o.a. (verwijzingen in GMW-OER naar info in Bijlage 1):

art. 2.1. Vooropleidingen die toegang geven tot de Bacheloropleiding

art. 2.3.3. Eisen aan TOEFL/IELTS scores of Cambridge Proficiency voor B Psychology-variant

art. 2.6.4. e-mailadres Toelatingscommissie voor verzoek tot toelating

art. 2.7.3. Matchingsactiviteiten van de opleiding.

art. 3.1. Eindkwalificaties

art. 3.3.2. Onderdelen die in het Engels worden aangeboden (vakken etc)

art. 4.1.1. Studieonderdelen in de propedeutische fase, studielast en bijbehorende practica

art. 5.2.4. BSA eisen voor AOLB

art. 7.1.1. Studieonderdelen postpropedeutische fase studielast en bijbehorende practica

art. 7.1.2 Mogelijkheden voor invulling minorruimte

art. 9.3 Volgordelijkheid indien van toepassing

art. 9.4.1. de onderdelen van de opleiding (vakkenlijsten zie ook verwijzing 4.1.1 en 7.1.1.)

art. 9.4.2. evt afwijkende regelingen voor het twee maal per jaar aanbieden van een tentamenmogelijkheid voor bepaalde vakken (indien van toepassing)

art. 9.6.6 Afstudeergids van de opleiding behorende bij de OER

art. 9.14.3 Toepasselijkheid van het artikel over het vervallen van deelttoetsen en opdrachten na 1 jaar.

bijlage 2: Afstudeerreglement GMW

bijlage 3: Regels & Richtlijnen Examencommissie

bijlage 4: Gedragscode

bijlage 5: Studentenstatuut

Bijlage 2 Reglement afstudeerwerkstukken bachelor²- en masteropleidingen GMW

Paragraaf 1 Inleiding

1. Dit reglement bevat algemene regels die gelden voor alle afstudeerwerkstukken³ voor de bachelor- en masteropleidingen en de pre-masterprogramma's van de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen.
2. Dit reglement wordt door de opleidingen nader uitgewerkt en aangevuld in een opleidings specifieke *Afstudeergids* en een *Beoordelingsformulier*. Deze nadere uitwerking kan inhouden dat een opleiding besluit om beargumenteerd strengere eisen te stellen. Tevens kunnen genoemde documenten per opleiding⁴ verschillen.
3. De *Afstudeergids* bevat in ieder geval informatie over de eisen aan de toelating, de aanmeldingsprocedure, het onderwerp, en de vorm en vormgeving, alsmede de leerdoelen van (alle onderdelen die deel uitmaken van) het afstudeerwerkstuk, en informatie over de begeleidings- en beoordelingsprocedures.
4. Het beoordelingsformulier is een lijst met beoordelingsaspecten die expliciet worden gehanteerd bij de vaststelling van het eindcijfer / de eindcijfers.
5. Zowel de *Afstudeergids* als het *beoordelingsformulier* worden voor de aanvang van het collegejaar vastgesteld door de opleidingsdirecteur en beschikbaar gesteld aan studenten en medewerkers.

Paragraaf 2 Toelating en tijdstippen

1. Opleidingen kunnen voor afstudeerwerkstukken ingangseisen formuleren.
2. Het bachelorafstudeerwerk is in beginsel een gerichte opdracht met een vooraf door de opleiding bepaalde start- en einddatum, waarbij vooraf duidelijk is wie als begeleider en beoordelaars zullen optreden.
3. Een student kan pas starten met het masterafstudeerwerk wanneer een begeleider is toegewezen en de afstudeerplanning is goedgekeurd door de begeleider. Wanneer het gaat om een onderzoek dat deel uitmaakt van het afstudeerwerkstuk (thesis, scriptie of Lesson Study), moet bovendien het onderzoeksvorstel worden goedgekeurd door de begeleider.

Paragraaf 3 Aanmeldingsprocedure

De student dient zich voor het afstudeerwerkstuk / de onderdelen van het afstudeerwerkstuk aan te melden via Progresswww.

² Wanneer studenten in het kader van een premastertraject een premasterwerkstuk moeten schrijven is de Afstudeergids van de bacheloropleiding die voorafgaat aan de masteropleiding waar de premaster op aan sluit van toepassing.

³ De term 'afstudeerwerkstukken' verwijst naar dat curriculumonderdeel dat / die curriculumonderdelen die als afsluiting van de opleiding staat / staan geprogrammeerd. Hieronder vallen de onderzoekswerkstukken (ook wel thesis, scriptie, afstudeertraject, afstudeerproject genoemd). Sommige afstudeerwerkstukken bestaan naast een onderzoek of een onderzoeksmatige praktijkopdracht (bv. de Lesson Study) uit door de opleiding vast te stellen aanvullende onderdelen, zoals een stage(opdracht) of een eindopdracht van een cruciaal vak binnen het programma

⁴ Programma's die onder dezelfde Croho-code vallen worden beschouwd als één en dezelfde opleiding.

Paragraaf 4 Onderwerp

1. Wanneer het afstudeerwerkstuk bestaat uit een onderzoek of wanneer een onderzoek onderdeel uitmaakt van het afstudeerwerkstuk, moet het onderwerp passen binnen het onderzoeksprogramma van (één van) de onderzoeksgroep(en) die de opleiding verzorgt/en.
2. Voor het bachelorwerkstuk maakt de student een keuze uit de aangeboden afstudeeropdrachten. In voorkomende gevallen geeft een student enkele voorkeuren aan en geschiedt toewijzing via een procedure die beschreven staat in de *Afstudeergids* van de opleiding. Bij wijze van uitzondering kan een opleiding zich onderscheidende studenten toestaan om een eigen onderwerp aan te dragen buiten de aangeboden afstudeeropdrachten. De criteria waaronder en de procedure hiervoor beschrijft de opleiding in de *Afstudeergids*.
3. In masteropleidingen wordt het onderzoeksvoorstel van de student door de opleiding getoetst aan hetgeen onder punt 1 van deze paragraaf vermeld wordt.
4. In bacheloropleidingen kan een opleiding er voor kiezen dat studenten zich moeten inschrijven voor een onderwerp in een bachelorthesegroep. De procedure voor deze inschrijving dient transparant te zijn en wordt van tevoren schriftelijk vastgelegd in de *Afstudeergids*.

Paragraaf 5 Vorm en vormgeving

1. Het onderzoek dat wordt uitgevoerd in het kader van het afstudeerwerkstuk kan de vorm hebben van een theoretisch onderzoek (waaronder bijvoorbeeld een literatuuronderzoek), een empirisch onderzoek, en/of een onderzoek gerelateerd aan een specifiek probleem binnen een (maatschappelijke) organisatie of institutie. Wanneer binnen een opleiding specifiekere eisen gelden ten aanzien van de vorm, dan vermeldt de opleiding dit in de *Afstudeergids*. Ook voor andere onderdelen van het afstudeerwerkstuk, zoals stage of opdracht worden de eisen, voorwaarden en leerdoelen opgenomen in de *Afstudeergids* van de opleiding.
2. Het afstudeerwerkstuk kan in beginsel in het Nederlands of Engels geschreven worden. Afwijkingen hiervan beschrijft de opleiding in de *Afstudeergids*.
3. Het afstudeerwerkstuk dient aan de binnen de opleiding gebruikelijke ethische principes te voldoen. Welke principes dit zijn voor de opleiding waarbinnen het afstudeerwerkstuk wordt geschreven worden in de *Afstudeergids* geëxpliciteerd.
4. Opleidingen kunnen specifieke eisen stellen aan de vormgeving van het afstudeerwerk (titelblad, stijl, taal, typografische verzorging, samenvatting, maximum/minimum aantal pagina's/woorden, enz.). Deze eisen vermeldt de opleiding in de *Afstudeergids*.
5. Indien een student data gaat verzamelen bij personen dan dient hiervoor vooraf toestemming van de Ethische Commissie verkregen te worden.

Paragraaf 6 Leerdoelen

1. De leerdoelen van het afstudeerwerkstuk sluiten aan bij de eindtermen van de opleiding. De leerdoelen staan beschreven in de *Afstudeergids*.

2. De zwaarte van het afstudeerwerkstuk in EC's is afhankelijk van de opleiding en is opgenomen in de Opleidings- en Examenregelingen van de opleiding. Voor zover een opleiding verschillen in aantal toegekende EC's toelaat, worden deze met de voorwaarden waaronder genoemde afwijkingen zijn toegestaan van tevoren schriftelijk vastgelegd in de *Afstudeergids*.
3. Het schrijven van een afstudeerwerkstuk is een individuele prestatie. Zowel bij het managen van het afstudeerproject als bij de relationele, de methodologische en de inhoudelijke aspecten laat de student zien zelfstandig en professioneel te kunnen optreden en zich aan afspraken te houden.
4. Afstudeerwerkstukken door twee of meer studenten zijn uitsluitend toegestaan in de bacheloropleiding en ook dan slechts indien de individuele bijdragen ten aanzien van ieder onderdeel van het afstudeerwerkstuk objectief kunnen worden vastgesteld.

Paragraaf 7 Begeleiding

Artikel 7.1 Afstudeerbegeleiders

1. Als afstudeerbegeleiders, die in principe ook als eerste beoordelaar optreden, kunnen, in beginsel, alle stafleden optreden die door de examencommissie als examinator zijn benoemd. Voor de begeleiding van het onderzoek dat in het kader van het afstudeerwerk wordt gedaan in de masteropleiding geldt hierbij aanvullend nog dat het staflid gepromoveerd (PhD) is. Uitgezonderd van deze laatste bepaling zijn de masteropleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68534) en Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68535), alsmede de beroepsvoorbereidende delen van de opleidingen Educatie in Taal en cultuurwetenschappen (CROHO code 68536) en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen (CROHO code 68532).
2. Een opleidingsdirecteur kan bij de examencommissie een verzoek doen om beargumenteerd van het bovenstaande af te wijken. Dit geldt zowel voor individuele gevallen, alsmede in geval de opleidingsdirecteur aanvullende criteria nodig acht voor afstudeerbegeleiders.
3. In uitzondering op artikel 7.1 lid 1 kan een werknemer-promovendus door de examencommissie als examinator worden benoemd voor de beoordeling van een masterthese wanneer deze werknemer-promovendus aantoonbaar over voldoende kennis en ervaring beschikt voor deze rol. Geschiktheid kan blijken uit geaccepteerde/gepubliceerde artikelen binnen het onderzoeksterrein waarbinnen de masterthese geschreven wordt en een succesvolle begeleiding van meerdere bachelorthese-groepjes en/of een met goed gevolg afgeronde cursus over het begeleiden van scripties.
4. In het geval de examencommissie besluit dat een werknemer-promovendus mag optreden als afstudeerbegeleider in de masteropleiding, dan kan de begeleider van de werknemer-promovendus niet als tweede beoordelaar optreden. Als tweede beoordelaar zal een onafhankelijke derde worden aangezocht.
5. Opleidingen kunnen nadere eisen opstellen aan de te volgen procedure voor de toewijzing van een begeleider. Deze procedure wordt van tevoren vastgelegd in de *Afstudeergids*.
6. De opleiding beschrijft in de *Afstudeergids* welke procedure gevolgd moet worden wanneer een eerste begeleider onverhoopt uitvalt. De opleiding neemt in de *Afstudeergids* ook op hoe ze de afwikkeling van klachten over de begeleiding regelt.

Artikel 7.2 Vorm van de begeleiding

1. De begeleiding van het onderzoek dat in het kader van het afstudeerwerkstuk wordt gedaan, bestaat ten minste uit een bespreking van de probleemstelling annex onderzoeksopzet, het uitgewerkte onderzoeksvoorstel en de planning, een tussentijds voortgangsgesprek halverwege het geplande traject, een becommentariëring van tenminste elk concept-hoofdstuk van het afstudeerwerkstuk en een becommentariëring van het volledige eindconcept. De geplande tussenrapportages waarop feedback gegeven wordt, worden expliciet vastgelegd in de planning van het afstudeertraject.
2. De begeleider van het afstudeerwerkstuk geeft binnen 10 werkdagen feedback op volgens afspraak ingeleverde stukken.

Paragraaf 8 Beoordelingsprocedure

1. Het afstudeerwerkstuk wordt in beginsel beoordeeld door de begeleider en een aan het werkstuk toegewezen tweede beoordelaar. Hiertoe vullen beiden onafhankelijk van elkaar een afzonderlijke versie van het *beoordelingsformulier* in van de opleiding waarbinnen het afstudeerwerkstuk geschreven wordt. De beoordeling van het proces wordt uitsluitend door de begeleider gedaan en telt voor maximaal plus of minus een halve cijferpunt.
2. De opleiding beschrijft in de *Afstudeergids* volgens welke procedure een tweede beoordelaar wordt toegewezen.
3. De tweede beoordelaar begint pas aan zijn/haar taak als beoordelaar zodra de begeleider het afstudeerwerkstuk als beoordeelbaar heeft gekwalificeerd.
4. Zowel de eerste beoordelaar als de tweede beoordelaar toetsen het afstudeerwerkstuk onafhankelijk van elkaar op de van tevoren vastgestelde beoordelingscriteria zoals vastgelegd op het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is. Na de onafhankelijke beoordelingen vindt onderling overleg plaats over de eindbeoordeling. In het geval de eerste en tweede beoordelaar het in de onafhankelijke beoordeling niet eens zijn over of het werkstuk van voldoende niveau is OF wanneer de eerste en tweede beoordelaar niet door overleg tot overeenstemming kunnen komen over de eindbeoordeling, beslist een onafhankelijke derde examinerator, die daartoe wordt benaderd door de examencommissie, opleidingscoördinator of opleidingsdirecteur (zie het afstudeerreglement van de betreffende opleiding).
5. Zowel de eerste beoordelaar (doorgaans begeleider) als de tweede beoordelaar leveren een onafhankelijk van elkaar ingevuld beoordelingsformulier in. Tevens leveren ze een door hen gezamenlijk opgesteld beoordelingsformulier in waarop de eindbeoordeling wordt onderbouwd. Al deze beoordelingsformulieren worden in het studentendossier opgeslagen. Wanneer een derde beoordelaar bij de beoordeling betrokken is, wordt ook diens beoordelingsformulier in het studentendossier opgeslagen.
6. Indien het afstudeerwerkstuk als onvoldoende wordt beoordeeld, heeft de student eenmalig de mogelijkheid om een reparatie uit te voeren, binnen een door de

opleiding vastgestelde termijn. Blijft het werk onvoldoende, dan dient de student zich opnieuw in te schrijven voor het afstudeerwerkstuk.

Paragraaf 9 Beoordelingsaspecten

Artikel 9.1 Bachelorafstudeerwerkstuk

1. Bij de beoordeling van het bachelorafstudeerwerkstuk wordt gebruik gemaakt van het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is.
2. De beoordelingsaspecten die deel uit maken van het onder lid 1 bedoelde beoordelingsformulier worden op evenwichtige wijze in het cijfer tot uitdrukking gebracht.
3. Een mondelinge verdediging en/of presentatie kan onderdeel uitmaken van de beoordeling, maar mag het cijfer slechts marginaal beïnvloeden.

Artikel 9.2 Masterafstudeerwerkstuk

1. Bij de beoordeling van het masterafstudeerwerkstuk wordt gebruik gemaakt van het *beoordelingsformulier* dat binnen de betreffende opleiding van toepassing is.
2. De beoordelingsaspecten die deel uit maken van het onder lid 1 bedoelde beoordelingsformulier worden op evenwichtige wijze in het cijfer tot uitdrukking gebracht. Afzonderlijke tracks kunnen deze beoordelingsaspecten nader accentueren en verfijnen en desgewenst wegingsfactoren toevoegen.
3. Een mondelinge verdediging en/of presentatie kan onderdeel uitmaken van de beoordeling, maar mag het cijfer slechts marginaal beïnvloeden.
4. Bij afstudeerwerkstukken waar een stage onderdeel is van het afstudeertraject wordt in de *Afstudeergids* beschreven hoe de eindbeoordeling tot stand komt (bijv. via een afzonderlijk cijfer voor werkstuk en stage, of via een gewogen gemiddelde, of anderszins), met dien verstande dat de beoordelingsprocedure aan dezelfde criteria voldoet als die voor afstudeerwerkstukken (zie §8). Een opleiding kan er voor kiezen om een apart stagebeoordelingsformulier op te stellen, of in het afstudeerwerkstukbeoordelingsformulier enkele criteria op te nemen die specifiek voor het stage-deel gelden. In beide gevallen wordt het beoordelingsformulier als bijlage in de *Afstudeergids* opgenomen.

Paragraaf 10 Betrokkenheid externe partijen bij onderzoek

1. Voor het onderzoek kan betrokkenheid van externe partijen nodig of wenselijk zijn. Deze betrokkenheid kan zich uitstrekken van het verschaffen van toegang tot informatie tot het formuleren van de opdracht voor het onderzoek. Indien een externe partij condities wil stellen aan het gebruik van gegevens of resultaten van het onderzoek, dient de student er zorg voor te dragen dat deze condities het mogelijk blijven maken om op de vereiste wijze aan zijn/haar afstudeerverplichtingen te voldoen. Afspraken, zoals ten aanzien van openbaarheid, dienen binnen de regels van dit reglement te blijven (zie §12). Concept-contracten

- met externe organisaties moeten vooraf ter instemming aan de faculteit worden voorgelegd⁵.
2. Indien een student in het kader van zijn afstudeerwerkstuk een stage loopt bij een externe partij is hij verplicht een afstudeercontract af te sluiten via de stagecoördinator van de opleiding.
 3. De opleiding is uitsluitend verantwoordelijk voor de begeleiding van de student. Zij begeleidt het onderzoek als leerproces en beoordeelt het proces van totstandkoming van het onderzoek en de resultaten volgens de geldende wetenschappelijke normen. De student is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en de relatie met externe partijen.
 4. De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) heeft haar aansprakelijkheid in de hoedanigheid van de universiteit door middel van een aansprakelijkheidsverzekering afgedekt⁶ alsmede de aansprakelijkheid van studenten van de RUG tijdens stageactiviteiten, met uitzondering van stageactiviteiten in de Verenigde Staten en Canada. Er geldt een eigen risico van €2.500 per aanspraak voor zaakschade en €25.000 per aanspraak voor schade aan personen.

Paragraaf 11 Administratieve verwerking en archivering

1. De student levert een digitale versie van het onderzoeksonderdeel, waar dit een thesis of scriptie betreft, in bij de bibliotheek via het inleverloket dat in de digitale leeromgeving is opgenomen. De student houdt zich hierbij aan de richtlijnen die aan het bestand gesteld worden zoals vastgelegd in de *Afstudeergids*. Deze digitale versie wordt uitsluitend via de interne catalogus toegankelijk gesteld. Alle afstudeerwerken in het opleidingsarchief blijven 7 jaar bewaard in verband met visitatie en accreditatie.

Paragraaf 12 Openbaarheid

2. 1. Het te beoordelen onderzoeksverslag (d.i. de thesis, scriptie) dat onderdeel vormt van het afstudeerwerkstuk is openbaar, omdat onderzoek en beoordeling verifieerbaar moeten zijn. Het werkstuk dient derhalve geen vertrouwelijke gegevens te bevatten. In voorkomende gevallen mag gebruik gemaakt worden van één of meer vertrouwelijke bijlagen met aanvullende gegevens, die aan beide beoordelaars ter beschikking worden gesteld. Het afstudeerwerkstuk dient echter zelfstandig leesbaar te zijn en moet ook zonder vertrouwelijke bijlagen als een volwaardig werkstuk kunnen worden beschouwd. Slechts indien daar zwaarwegende

⁵ Bij elk afstudeerwerkstuk waarbij derden betrokken zijn, is een contract met de betreffende organisatie verplicht.

⁶ Dit betreft een schadeverzekering voor schade die door de student is toegebracht. Overige verzekeringen moeten door de student zelf geregeld worden.

argumenten voor zijn, zulks ter beoordeling aan de Examencommissie, kan de vertrouwelijkheid/geheimhouding van een onderzoek dat onderdeel is van een afstudeerwerkstuk zonder aanvullende eisen worden geaccepteerd. Dergelijke werkstukken zijn alleen vertrouwelijk ter inzage beschikbaar voor de begeleider, de tweede beoordelaar, de opleidingsdirecteur en zo nodig de Examencommissie en de Accreditatiecommissie. De beoordeling van de Examencommissie omtrent de vertrouwelijkheid moet vooraf plaatsvinden op basis van het onderzoeksvoorstel.

3. Voor eindopdrachten, stageverslagen en Lesson Study geldt dat ze als vertrouwelijk worden beschouwd en alleen vertrouwelijk ter inzage beschikbaar zijn voor de begeleider, de tweede beoordelaar, de opleidingsdirecteur en zo nodig de Examencommissie en de Accreditatiecommissie.

Paragraaf 13 Geschillen

1. Bij geschillen tussen student en begeleider op het gebied van begeleiding bemiddelt de betrokken onderwijscoördinator of opleidingsdirecteur.
2. Bij geschillen tussen student en beoordelaar over de beoordeling dient de student een beroep in te dienen bij het College van Beroep voor de Examens in te dienen, via het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS): www.rug.nl/clrs.

Paragraaf 14 Slotbepaling

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, ziet de opleidingsdirecteur toe op een afwikkeling conform de wettelijke bepalingen.